

FOLKEMØDER. Folkemøde er blevet synonymt med Bornholm. Men der er mange folkemøder rundt omkring i landet – og SAND er selvfølgelig til stede på en del af dem for at gøre folk klogere på hjemløshed. Kom gerne og sig hej hvis du støder på os derude! Her er vi til Folkemøde på Møn i et stille øjeblik inden det går løs. Foto: SAND.

SANDSIGER

Nr. 9
September
2026

Værdighedsreformen: Hvad er værdighed i virkeligheden?

SAND har afgivet høringssvar om den nye værdighedsreform. Høringssvaret bygger på input fra vores medlemmer og andre med erfaring fra hjemløshed.

Værdighedsreformen indeholder forslag, der skal gøre hjælpen lettere at få for nogle af de mest udsatte. Vi bakker op om meget af reformen, men ser også nogle væsentlige udfordringer.

Af Juman Subihi, jurist i SAND

Artiklen er et uddrag. Læs hele artiklen på sandudvalg.dk.

Gadens Huse og mobile udsatte enheder

En central del af reformen er de nye Gadens Huse og mobile udsatte enheder. Gadens Huse skal være fysiske steder i de større byer. Her skal kommune, region og organisationer samle forskellige former for hjælp, så man kan få hjælp ét sted og blive hjulpet videre til for eksempel psykiatri eller andre tilbud.

De mobile udsatteenheder skal især bruges uden for de større byer og i landdistrikterne. De skal bevæge sig ud til borgerne, og nå mennesker, som bor langt fra hjælpen, eller som ikke selv er i stand til at opsøge den.

Det bakker SAND op om. Men hvis de mobile enheder skal gøre en forskel, skal de også være opsøgende og være til stede dér, hvor målgruppen opholder sig. Vi mener også, at de skal kunne arbejde på tværs af kommunegrænser og have kommunale sagsbehandlere fast

tilknyttet.

Gadens Huse skal ikke erstatte den hjælp, der allerede findes på herberger, væresteder og andre tilbud. De skal være en ekstra vej ind til hjælpen.

Og så skal hjemløse inddrages i udviklingen og driften. Hvis tilbuddene skal fungere i virkeligheden, skal de udvikles sammen med dem, der skal bruge dem.

Hvem kan få hjælp på tværs af kommuner?

Sammen med de nye tilbud vil regeringen indføre forsøgsordningen Borger i Danmark.

Ordningen betyder, at en kommune omkring et Gadens Hus eller en mobil enhed kan bevilge bestemte former for hjælp, selv om en anden kommune egentlig har ansvaret for borgeren. Det kan gøre en stor forskel for mennesker, som i dag bliver sendt frem og tilbage mellem kommuner.

Men ordningen gælder kun en bestemt gruppe: Man må ikke være i ordinært arbejde og skal samtidig opfylde mindst to af tre kriterier. 1) Borgeren skal enten have alvorlige sociale problemer og ikke kunne opholde sig i egen bolig, 2) have et stof eller alkoholmisbrug eller 3) have en psykisk lidelse.

Det mener vi er for snævert.

Man skal kunne klage over et afslag

Vi er også bekymrede for retssikkerheden.

Hvis en man bliver vurderet til ikke at

høre til målgruppen for et Gadens Hus eller den mobile enhed, kan du ikke klage over afgørelsen. Det samme gælder, hvis kommunen vurderer, at du ikke er omfattet af Borger i Danmark. Det mener vi er problematisk. Hvis myndigheden tager fejl, kan konsekvensen være, at man mister adgangen til hjælp. Derfor bør der være mulighed for at få vurderingen prøvet. Man kan også blive afvist, selv om man er i målgruppen, hvis der ikke er plads. Vi mener, at der i så fald skal være en reel garanti for, at man bliver hjulpet et andet sted.

Hurtigere afklaring mellem kommuner

Reformen indeholder også en ordning, hvor Ankestyrelsen hurtigere skal afgøre, hvilken kommune der har ansvaret for en borger, hvis kommunerne er uenige. Ankestyrelsen skal afgøre sådanne sager inden for 10 arbejdsdage. Ankestyrelsen skal også hurtigt udpege en kommune, som har det midlertidige ansvar, mens sagen bliver afgjort, en såkaldt fast-track ordning.

Det bakker vi op om.

Problemet er igen målgruppen. Fast-trackordningen gælder den samme snævre gruppe som Borger i Danmark. Borgeren skal være arbejdsløs og opfylde mindst to af de tre kriterier om bolig og sociale problemer, misbrug og psykisk lidelse. Vi mener, at den hurtige behandling bør gælde en bredere grup-

pe mennesker i hjemløshed.

Mindre straf for mennesker med stærk stofafhængighed

Reformen ændrer også reglerne for mennesker med stærk afhængighed af hårde stoffer.

Tanken er, at personer, som opfylder betingelserne, ikke længere skal straf- forfølges for at have stoffer til eget forbrug. Det bakker vi op om. Straf hjælper ikke et menneske ud af alvorlig afhængighed.

Men vi mener også her, at målgruppen risikerer at blive for snæver. Et menneske kan godt have en mindre arbejds- indtægt og samtidig være hjemløs og meget socialt udsat. Vi er også bekymret for, at det er politiet, der får opgaven at vurdere om en borger er socialt udsat.

Reformen skal virke i virkeligheden

Der er meget i værdighedsreformen, som går i den rigtige retning. Hjælpen skal tættere på borgeren. Kommune- grænser skal fylde mindre. Og menne- sker i meget udsatte situationer skal mødes med mere hjælp og mindre straf. Vi holder løbende høringsmøder om nye regler, der er på vej, på hjemløseområ- det, og alle SAND-medlemmer er meget velkomne til at deltage og give deres perspektiv. Man kan deltage fysisk, via teams eller skriftligt, når vi afholder hø- ringsmøder. Hold øje med Facebook og vores hjemmeside, hvis du vil give dit besyv med.

SAND Fyns madklub er mere end bare mad. Det er hygge, fællesskab, netværk – og altså også en god svingom.

VI FORTSÆTTER DANSEN!

SANDs fællesskabsprojekt fortsætter i de større byer Aarhus, Esbjerg, Odense og København. Vi har allerede været på sheltur, sejlet kano, spillet minigolf, klatret, lavet mad sammen og meget mere. Har du lyst til at være med, eller har du en god idé til en aktivitet? Kontakt Amanda på 93 96 35 19.

SANDs fællesskabsprojekter handler om oplevelser, nye relationer og at styrke sammenholdet i SAND. Du behøver ikke kende nogen på forhånd. Der er plads til både nye og gamle ansigter.

SAND WANTS YOU!

Er du ung mellem 18 og 30 år (eller deromkring)? Så hold øje! Vi starter nemlig snart et fællesskab særligt for unge. Og er du allerede nysgerrig? Så kontakt Amanda på 93 96 35 19.

SAND: Alle har ret til tag over hovedet

SKRID. Det skal være forbudt at overnatte i parker og på gaden i København. Det mener Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservative i forslag stillet til Borgerrepræsentationen i København. I SAND var vi meget kritiske overfor forslaget.

Formand for SAND Hovedstaden Kjartan 'Junior' Emhjellen udtalte således i TV2 Kosmopol, at politikerne "skyder sig selv i foden":

- Der er under 150 gadesovere, der er danske i København. Cirka 75 procent af dem har psykiske sygdomme. At kriminalisere hjemløse i stedet for at hjælpe dem, det synes jeg er rigtig ærgerligt, sagde han.

På dagen, hvor forslagene skulle til afstemning, mødte SAND Hovedstaden op på rådhuset for at dele en udtalelse fra Udsatterådet, samt Homeless Bill of Rights ud til medlemmerne af Borgerrepræsentationen før deres møde i dag. Sidstnævnte er en række rettigheder for hjemløse, som Københavns Kommune tiltrådte i 2023, og hvor det netop understreges, at hjemløse ikke skal kriminaliseres i det offentlige rum. Denne aftale stemte samtlige partier for, hvorfor dagens forslag er noget af en kovending.

Forslagene blev nedstemt. Så langt, så virkelig godt. Men det ændrer ikke ved, at der er folk, der overnatter på gaden i København under uværdige forhold. Det skal selvfølgelig løses.

SAND Hovedstaden stiller sig gerne til rådighed for det fremtidige arbejde for vi er helt enige: Ingen skal sove på gaden. Men man kan ikke straffe sig ud af sociale problemer.

"Vi har de seneste 15 år i Danmark forsøgt at kriminalisere hjemløses ophold i det offentlige rum. Det virker ikke – hverken i Danmark eller i udlandet. Vi kan stresser de udsatte og rykke dem rundt, og vi kan forværre deres situation, men vi løser ikke problemet."

- Københavns Kommunes Udsatteråd i udtalelse om at forbyde overnatning i det offentlige rum

KOMMUNIKATIONS KURSUS

FORMIDLING BRANDING HISTORIEFORTÆLLING

...OG HVORDAN VI KAN
GØRE DET ENDNU BEDRE!

7- 8/10 PÅ BROGÅRDEN

TILMELDING PÅ
SANDUDVALG.DK

Det sker i SAND: Kurser og arrangementer. Flere arrangementer følger – så hold øje med kalenderen her – og på sandudvalg.dk. Det er altid gratis at deltage i SANDs arrangementer. Togbilletten vil vi gerne have din boform til at betale.

September

9-10/9	Bisidderkursus	10.30	Brogården, Abelonelundsvej 40, Middelfart
17/9	Opfølgningsdag - grønlandske bisiddere	10.30	MødecenterOdense, Buchwaldsgade 48, Odense

Oktober

7-8/10	Kommunikationskursus	10.30	Brogården, Abelonelundsvej 40, Middelfart
9/10	Politiker-møde i Odense	16-18	Paraplyen, Nørregade 77, Odense
17/10	Hjemløsedagen 2026	12-16	Rådhuspladsen, København
21/10	Bestyrelsesmøde i SAND	10.30-15	MødecenterOdense, Buchwaldsgade 48, Odense